

Індекс аграрного бізнес-клімату суттєво знижується перед реформою ринку землі

Київ, 1 грудня 2019. Опитування аграрних товаровиробників щодо аграрного бізнес-клімату в Україні (АБК) в листопаді 2019 року свідчить про сильне зниження показників. Цього разу індекс складає 20,3 пункти (-24,8 пункти). Різко негативний розвиток можливо викликаний реформою ринку землі, яка може бути ініційована в кінці року.

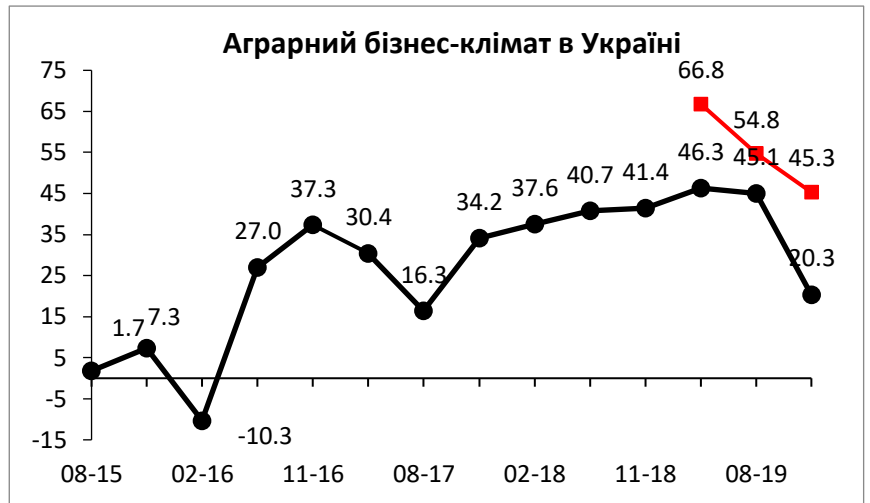
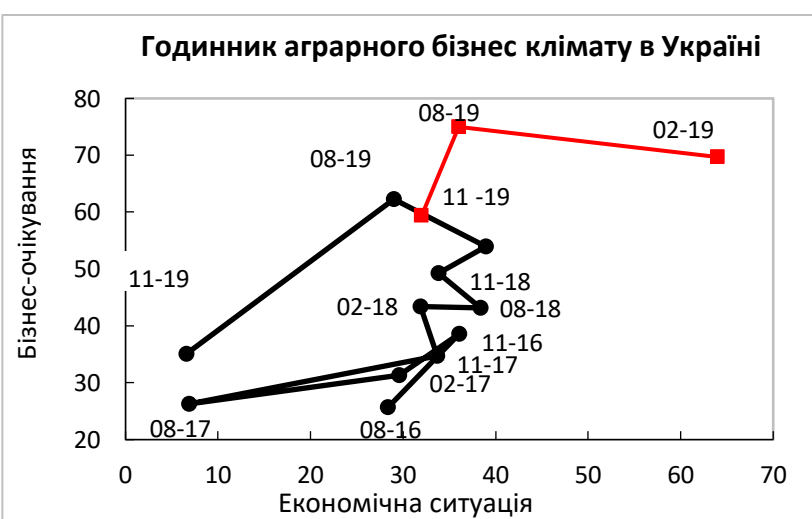
Зниження індексу передусім відбулося через погіршення наступних факторів. Оцінка прибутків підприємств продовжила зниження – з -2,4 пунктів до -21,1.

Динаміка витрат все ще залишається найгіршим показником – -54 пунктів, хоча в порівнянні з попереднім опитуванням отримала +3 пункти. Оцінки щодо впливу загальної економічної ситуації в Україні суттєво знизилися і тепер мають негативне значення (-15,7%). Оцінки щодо доступу до державної підтримки також сильно знизилися – з -3,2 пунктів до -26,2 пунктів. На сьогоднішній день, враховуючи нестабільність в контексті реформи ринку землі, жоден індикатор не показав зростання.

В розрізі масштабів виробництва, холдингові структури та підприємства із земельним банком менше 5000 га оцінили АБК найвище – на рівні 39,5 пунктів та 23,8 пунктів відповідно, хоча ці показники є значно меншими в порівнянні з попереднім опитуванням (64,4 та 42,3). По особистим селянським господарствам найменший показник – 11,4 пункти.

Виробники продукції тваринництва продовжили курс на зниження – з 33,6 пунктів до 10 пунктів. Оцінка виробниками продукції рослинництва також знизилася – і з 45,3 пунктів до 23,3 пунктів.

На графіку «Аграрний бізнес-клімат в Україні» червоним кольором зображений індекс, за оцінками місцевих державних органів управління. У серпні 2019 року вже втретє відбулося опитування 100 органів управління. Місцеві органи управління оцінюють загальний аграрний бізнес-клімат значно вище, ніж сільськогосподарські підприємства. У лютому різниця показників складала 20,5 пунктів (66,8 пунктів проти 46,3 пунктів). У серпні різниця була менше – лише 9,7 пунктів. У листопаді оцінки органів управління з показником у 45,3 пунктів значно вищі (на 25 пунктів) за показники виробників. Варто зазначити, що загальна тенденція (в даному випадку негативна) зберігається в оцінках бізнес-клімату сільськогосподарських підприємств та державними органами управління.

Годинник аграрного бізнес-клімату в Україні одночасно демонструє оцінку поточної економічної ситуації аграрними виробниками та їхні бізнес-очікування. У листопаді оцінки поточної економічної ситуації втратили позиції, власне, як і очікування.

146 опитаних цього разу респондентів також брали участь в останньому опитуванні у серпні. 108 опитаних підприємств приймали участь в опитуванні щодо АБК у лютому.

На графіку «Годинник аграрного бізнес-клімату в Україні» червоним кольором зображені результати опитування державних органів управління. Вони повторюють тренд графіку з оцінками бізнес-клімату – державні органи управління надали кращу оцінку нинішній економічній ситуації, а також мають більш позитивні бізнес-очікування.

Вже вдруге протягом нашого опитування сільгоспвиробники відповідали на запитання щодо впливу зміни клімату. Переважна більшість опитаних підприємств – а саме 55,3% – відповіли, що зміни клімату впливають на їхню сільськогосподарську діяльність. 46,3% відповіли, що цей вплив є негативним, а 9% вважають, що вплив позитивний. 81,8% опитаних представників підприємств вказали, що існує необхідність адаптації методів та технології аграрного виробництва до зміни клімату (77,8% у серпні).

Довідка: Аграрний бізнес-клімат (АБК) був розроблений та впроваджений завдяки спільним зусиллям Німецько-українського агрополітичного діалогу (АГД) та асоціації «Український клуб аграрного бізнесу» (УКАБ) на базі німецького бізнес-клімату (ifo-Geschäftsklimaindex). Він розраховується три рази на рік, починаючи з 2015 року. АБК демонструє суб'єктивну оцінку 400 аграрних виробників щодо поточного стану умов господарювання та їх річної перспективи. АБК варіюється між значенням -100 (вкрай несприятливі умови), нейтральним значенням – 0, та до +100 (вкрай сприятливі умови). Починаючи з 2017 року, розрахунок АБК був удосконалений. Зокрема, АБК тепер розраховується тільки за першим питанням: за економічним станом аграрних виробників. Більш детальні запитання, стосовно бізнес-характеристик та макроекономічних умов, використовуються для пояснення результатів. Відповідно, АБК за всі періоди був перерахований за новою методологією, що призвело до стабільного зростання значень.